DOMSTOLENS DOM (Sjette Afdeling)
19. november 1991 *

I sag C-235/90,

angående en anmodning, som Tribunal de grande instance de Morlaix i medfør af EØF-Traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag,

Aliments Morvan SARL

mod

Directeur des services fiscaux du Finistère,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af fællesskabsretten med hensyn til opkrævningen af en skattelignende afgift på korn,

har

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling)

sammensat af afdelingsformand P. J. G. Kapteyn, fungerende formand for Sjette Afdeling, og dommerne G. F. Mancini og C. N. Kakouris,

generaladvokat: J. Mischo
justitssekretær: fuldmægtig W. Di Bucci,

efter at der er indgivet skriftlige indlæg af:

— Aliments Morvan ved advokat Alain Pierre, Rennes, og advokat Patrick Dibout, Paris

* Processprog: fransk.

— den franske regering ved Philippe Pouzoulet, sous-directeur à la direction des affaires juridiques, Udenrigsministeriet, som befuldmægtiget, og ved Géraud de Bergues, secrétaire adjoint principal, Udenrigsministeriet, som assisterende befuldmægtiget

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved Johannes Føns Buhl, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtiget

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at der under retsmødet den 2. maj 1991 er afgivet mundtlige indlæg af Aliments Morvan ved advokaterne J.-P. Gosselin og P. Dibout, Paris, og af Kommissionen,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 11. juni 1991,

afsagt følgende

Dom

1 Ved dom af 27. juni 1990, indgået til Domstolen den 30. juli s.å., har Tribunal de grande instance de Morlaix i medfør af EØF-Traktatens artikel 177 forelagt et præjudicielt spørgsmål vedrørende fortolkningen af fællesskabsretten med henblik på at få afgjort, om den er til hinder for, at en medlemsstat opkræver en skatteligne nende afgift på oplagring af korn.

2 Spørgsmålet er blevet rejst under en sag mellem selskabet Aliments Morvan (herefter benævnt »Morvan«) og directeur des services fiscaux du Finistère vedrørende en ansøgning om tilbagebetaling af beløb, der var opkrævet til fordel for Office national interprofessionnel des céréales (herefter benævnt »ONIC«) i form af en skattelignende afgift på korn indført ved dekret nr. 53-975 af 30. september 1953 om markedsordningen for korn og ONIC (Journal officiel de la République française, JORF, af 1.10.1953, s. 8635).

3 Bestemmelserne om afgiften, der flere gange er blevet forlænget og ændret, findes nu i dekret nr. 87-676 af 17. august 1987 om en skattelignende afgift på oplagring af korn (JORF af 19.8.1987, s. 9520). For årene efter 1987 har finansloven hvert år indeholdt hjemmel til at opkræve afgiften. Gennemførelsesbestemmelserne til dekret nr. 87-676 blev fastsat ved bekendtgørelse af 14. marts 1988 om oplagringsafgift og om afgift opkrævet med henblik på det særlige budget for sociale ydelser på landbrugsområdet i forbindelse med import og eksport af korn og produkter forarbejdet af korn.

4 I henhold til artikel 1 i dekret nr. 87-676 opkræves afgiften hos de godkendte opkøbere (»collecteurs agréés«) og hos kornproducenterne på grundlag af de mængder blød hvede, hård hvede, byg og majs, der videresælges eller forarbejdes. Den opkræves ligeledes hos importørerne på grundlag af de importerede mængder af disse kornarter. På tidspunktet for de i hovedsagen omhandlede omstændigheder var afgiften fastsat til 3 FF pr. ton byg, hvede eller majs.

5 Morvan fremstiller foder, hvortil der anvendes korn. Da selskabet ved købet af kornet måtte betale afgiften, som det mener er i strid med fællesskabsretten, anmodede det om tilbagebetaling for perioden fra den 1. juli 1986 til den 31. maj 1988. Anmodningen blev afslået ved afgørelse truffet af directeur des services fiscaux du Finistère, hvorefter selskabet indbragte denne afgørelse for Tribunal de grande instance de Morlaix.

6 På grundlag heraf har den nationale ret ved et præjudicielt spørgsmål anmodet Domstolen om at forsyne retten med

»alle de fællesskabsretlige fortolkningselementer, som vil sætte den i stand til at afgøre, om den oplagringsafgift, der blev indført ved dekret nr. 53-975 af 30. september 1953, og som blev opretholdt ved dekret nr. 82-732 og nr. 82-733 af 23. august 1982 og nr. 87-676 af 17. august 1987, og bekendtgørelsen af 14. marts 1988, som er udstedt til gennemførelse heraf, er forenelig med fællesskabsretten, således som denne fortolkes af Domstolen«.

7 Vedrørende hovedsagens faktiske omstændigheder, retsforhandlingernes forløb samt de skriftlige indlæg for Domstolen henvises til retsmøderapporten. Disse omstændigheder omtales derfor kun i det følgende i det omfang, det er nødvendigt for forståelsen af Domstolens argumentation.

8 Selv om spørgsmålet henviser til fællesskabsretten i almindelighed, finder Domstolen, at det skal behandles som et spørgsmål om mekanismerne i den fælles landbrugspolitik, der for korns vedkommende navnlig fremgår af Rådets forordning (EØF) nr. 2727/75 af 29. oktober 1975 om den fælles markedsordning for korn (EFT L 281, s. 1).

9 Det bemærkes i denne forbindelse, at som Domstolen allerede har fastslået, navnlig i dom af 10. marts 1981 (forenede sager 36/80 og 71/80, Irish Creamery, Sml. s. 735, præmis 20), har mekanismerne i den fælles markedsordning som den, der gælder for korn, hovedsagelig til formål at skabe et prisniveau i produktions- og engrosleddet, der tilgodeser både den pågældende sektors fællesskabsproducenters og forbrugernes interesser, og som sikrer forsyningerne uden at tilskynde til overproduktion.

10 Domstolen fastslog i den ovennævnte dom, at disse mål kan bringes i fare ved nationale foranstaltninger, som har en væsentlig indflydelse på markedets prisniveau. Ved en afgift, der belaster visse landbrugsprodukter, afhænger risikoen for en sådan indflydelse ikke alene af afgiftens sats og opkrævningsperiode, men også af forholdene på det pågældende marked, og, hvad tilførslerne angår, navnlig af, hvor generel den er, dvs. af antallet af landbrugsprodukter, der rammes af den. En afgift, der kun gælder i en kort periode, men som rammer et stort antal produkter, kan være neutral i den forstand, at den ikke medfører ændringer i landbrugsproduktionens struktur. Hvis afgiften derimod indbyder producenterne til delvis at erstatte produktionen af afgiftsbelagte produkter med en produktion af andre, afgiftsfrie produkter, er afgiften egnet til at fremkalde forvridning på flere markeder.

11 For så vidt angår den her omhandlede afgift, fremgår det af sagen, at den blev indført i 1953 og kun rammer tre kornsorter, nemlig hvede, byg og majs, og således et stærkt begrænset antal landbrugsprodukter.

12 Herefter skal det forelagte spørgsmål besvares med, at fællesskabsretten og især mekanismerne i den fælles landbrugspolitik, som for korn navnlig fremgår af bestemmelserne i Rådets forordning nr. 2727/75 af 29. oktober 1975 om den fælles markedsordning for korn, er til hinder for, at en medlemsstat opkræver en afgift, der rammer et begrænset antal landbrugsprodukter i en lang periode, når afgiften derved kan tilskynde de erhvervsdrivende til at ændre deres produktions- eller forbrugsstruktur. Det tilkommer den nationale ret at tage stilling til, om den afgift, som den for retten verserende sag vedrører, har haft sådanne virkninger.

Sagens omkostninger

13 De udgifter, der er afholdt af Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke erstattes. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling)

vedrørende det spørgsmål, der er forelagt af Tribunal de grande instance de Morlaix ved dom af 27. juni 1990, for ret:

Fællesskabsretten og især mekanismerne i den fælles landbrugspolitik, som for korn navnlig fremgår af bestemmelserne i Rådets forordning (EØF) nr. 2727/75 af 29. oktober 1975 om den fælles markedsordning for korn, er til hinder for, at en med-

lemsstat opkræver en afgift, der rammer et begrænset antal landbrugsprodukter i en lang periode, når afgiften derved kan tilskynde de erhvervsdrivende til at ændre deres produktions- eller forbrugsstruktur. Det tilkommer den nationale ret at tage stilling til, om den afgift, som den for retten verserende sag vedrører, har haft sådanne virkninger.

Kapteyn Mancini Kakouris

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 19. november 1991.

J.-G. Giraud
Justitssekretær

P. J. G. Kapteyn
Afdelingsformand,
fungerende formand for Sjette Afdeling